

Any III Núm ... 245 PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECa CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES. 4 pesetas trimestre PAISOS DE UNIO POSTAL. . . . . 9 pesetas trimestre

Barcelona, dilluns, 15 d'octubre de 1906

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECa BARCELONA. . . . . 150 pesetas cada any CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES. 5'00 pesetas trimestre

5 C

Al Congrés de la llengua Catalana

Alhora en que's llegiran aquestes ratlles, l'actual Congrés de la nostra llengua haurà ja entrat en plena activitat. No volem interrompre ab cants ditiràmics la gravetat de les transcendents controvèrsies que en aquestes hores donen ressonància en la magna assemblea d'estudiosos devots de nostra estimada llengua. Obligada aquesta durant quatre sigles al fons de la tomba on l'havia fet caure una mort inesperada, ara, per un miracle de la Providència, per un designat misteriós del destí, resorgeix i reviu; però no gloriolosa, irradiant llum i alegria, ni ab l'orgull que encomana una vida sana i forta, com en virtut d'una transfiguració molt

llogica i excusable l'han cantada modernament alguns poetes. No: la llengua catalana torna al món de l'intel·ligència i l'esperit, torna un oop més a la llum, a la vida del pensament, en el mateix estat en que sortiria del sepulcre a la claror del sol, si passés aquest miracle, no el funt d'alguns mesos, escullid, groc, exàgic, cobert ab les repugnants podridures de la mort, tàmbejant a cada pas, i expressant, més que a mitges y marmotant, els objectes i les sensacions que li vident li havien sigut familiars.

Aquesta es la crua veritat. Conseqüència de la manca absoluta de corron, durant tant temps, de la nostra llengua com instrument i com orgue expressiu de les funcions supremes de l'intel·ligència, de sentiment y de la fantasia, es aquest est

ganisadors d'aquest prior Congrés de la Llengua Catalana i a tots els savis nacionals i forasters qui contribuïren a llurs treballs al seu millor èxit. Y nosaltres escoltem devotament i després seguim sobre tot els savis consells que pera la depuració de la nostra llengua ens hi donaran les eminències filològiques. Y tantóbedó, que al tornar aquests savis a la nostra terra convocats per un segon Congrés, els poguem presentar vivents a la nostra societat els fruits recollits en aquest primer, y'ls poguem presentar ja la nostra llengua neta de tota taça y meravellosament instrumentada pera la funció perfecta, integral, de tota la rica complexitat del pensament modern.

MANUEL DE MONTOLIU

Conferència del Sr. Ferrer i Guàrdia

rancia, no ha de solidari en les idees i opinions que pugui tindre l'orador en determinades qüestions, sinó que, amb de donar a conèixer o posar d'homes eminents, ofereix al públic una informació entre aquells i el públic, sense dogmatitzar ni pretendre ajustar les conferències a un criteri determinant.

Explica la nova costum que s'estableix de fer pagar l'entrada ja sigui en la carència dels estudis secundaris o quan els estudiants usin els grans crescuts que ocasionaren aquesta nota.

Combat l'unió de les dues potestats civil i religiosa i diu que tot país deu desoctrinar la religió, feria civilitat.

Defensa el matrimoni monàrquic són tots en els fons religiosos i que la pàtria i la religió són dues coses íntimament juntes, es dir, que la pàtria té de sentir com una religió. El sentiment religiós depura, alexampia a la pàtria.

Explica l'amor a la pàtria dient que no ha d'ésser el culte als morts, sinó el culte a aquella filla que encara ha den ventr. Que les

sevol ignoranciamens).

«Què deveu dir als estudiats de consagrar-se a la pàtria?», signa en bon català la tracta d' ministri va l'alguna vegada.

Afirmant cap garantia aprova tot el

Sabadell

Aquesta que ha aixecat en la nos-
trodeta del Govern en la qües-
tíon de Sabadell.

Mosstrat, treballadors i prom-
otors d'armament la seva so-

est ab la llei de jurisdicció, que sortí
davant contra la protesta unànim del po-
ple (Gran aplaudiment).

Romànd el fet de que ara, ab los tarifes
tuels, hi ha moltes fábriques parades y m-
obres en vaga, essent de preveure lo
passarà, el día en que los tarifes sofriran
baixes considerables.

(Al líre una oració, dient l'orador)

...niar a minular. (Aplaudiments.)

for?—pregunta.—El nostre al Govern que, fassils tractats, no s'ha de pagar, el nostre país. Si anys enrallera, firmats anuren a terra i ure, però que no hem d'impedir que's vo resistia no es de justícia, puix la majoria de la massa. Govern, com sus-

se trenca la llei en perjudici de la indústria, demà's trenca en perjudici dels ciutadans, passat demà en perjudici de la ciutadania i en perjudici de la pau i de la prosperitat. (Aplaudiments.)

Francisco Pi y Suñer

El diputat provincial federalista per Segorbe-Terrasas, dugué de diferència que durant molt temps el Govern no es publica pels ciutadans en general, i que per les classes proletàries,

noquen—observa—les conseqüències d'aquell error, ara's paga la pena d'aquell pecat.

Ara's elements—continua—els hi sembla fons d'ideologia l'exercici dels drets polítics, i abandonen les funcions públiques. Ab aquest procedir culpable entreguen a la governació i al país a les colles d'agregats, organitzats en escademes igualment odioses: el poble i l'economia. Si, també hi ha escademes econòmiques, el qual consisteix en que un ministre o un director general tan que hi s'acomoda a la riquesa nacional.

L'error fouetja les males maneres del Govern, qui intenta posar l'agricultura enfront de l'indústria.

Y són els homes del partit liberal dinàmic els qui s'oposaven desvergonyidament defensors de l'agricultura. Ella, que ab la llei d'aranzalaris arribaren a la producció vinícola i tancaren els vins en els cellers. (Aplaudiments perllongats.)

Declarà finalment que la indústria de Catalunya desitjava de començar a treballar amb les nacions estrangeres, però fets pels representants de la indústria, no confectioant a les lloques per un director de Duanes o per un ministre d'Hisenda.

El senyor Pi i Suñer fou molt aplaudit al finalitzar el seu votant discurs.

Frederic Rabala

A l'encarcar el distingit economista català, l'auditor escatà en una sèrie de plements de mans.

Començà explicant el procés de la nova llei aranzalaris espanyola, obligada després de dos anys de treballa incesant, d'engunya i d'incertitud.

Fou tancant les obseques que vengeren ab immens esforços, lluitant contra la falta absoluta d'indústria, economia de que adoleix el nostre pobre Estat.

—Durant aquests dos anys—digué l'orador,—passaren pel ministeri d'Hisenda set ministres, com panalles pintoresques de quadros dissonants. Tant aviat tenien un ministre proteccionista, que no donava esperances, com un ministre llibrecambista que's feia estar inquiet. Per fi aconseguiren la llei aranzalaris, tingueren una segona columna, que si no era perfecta, responia al menys a les legítimes aspiracions dels productors. Y a més digué que podien estar tranquils, ja que'l compromís pactat ab les minories parlamentàries exigia'l previ consentiment de les Corts per fer concessions i rebales.

Més això no s'ha complert.

Demostreu l'ignorància i la supina ignorància de qui han establert els Tractats ab els Estats Units i Suïssa, en els que hi ha veritables aberracions.

Protesta contra les baixes arts que's fan servir per crear divisions entre l'agricultura, els comerciants i els industrials.

L'agricultura i l'indústria fan tot armenie. Miren la comarca de Sabadell, on s'ha creat una indústria florissant, hi existeix una agricultura prospera. Gaudiu després la producció de Lleida, on les fabricques són escasses i les terres poc productives. Y es que, com ha dit un escriptor, el fum de les bombones és el millor adob dels camps, i la pluja, a l'assonar la terra, fa anar els terrors. (Grans aplaudiments.)

Manifesta que un home sol se prepara per destruir la riquesa nacional. Aquel, de més a més, a l'agregat i encara cobrava una cessantia. En canvi, els fills del poble que hauran quedat sense feina, hauran de cercar en llunyanes terres estrangeres, el pa d'ella i de les llurs famílies. (Ouecs.)

El senyor Rabala acabà ab aquestes paraules:

—En la qüestió dels Tractats hi va la vida, hi va la patria. A defensors, productors, de la nostra indústria i d'aplaudiments corona l'energia discurs del diputat per Barcelona.

Jaume Gruells

—Seria per mi molt difícil fer el resum del parlament monumet pel meu amic Casals, de la nostra indústria i d'aplaudiments corona l'energia discurs del diputat per Barcelona.

Per les minories de veritable oposició, pels catalans, pels regionalistes i pels republicans, quedou solament aquells llocs que els electors defensen heroicament contra les concepcions i falsitats posades en joc pels agents del Govern.

Que volen anar a buscar en una majoria fruit del pacte i de la corrupció. Com que no són filles de l'opinió, estan manecades d'iniciatives reformadores, vusen alinyades de les aspiracions del país, no senten les necessitats i són un organisme incapaç d'identificar-se ab elles i de procurar satisfactes.

Són el baròmetre per a graduar en un moment determinat quina és el poble que té més força, més travesura, menys escrúpols i més valentia en certes esferes. (Plements de mans.)

Per això les minories parlamentàries no governen ni motiven cap crisi.

El partit liberal no ha modificat els principis del seu programa i desde que està al poder ha sofert dues crisis.

En Montero Rios, el gran diplomàtic del Tractat de París, calgué per motius que no tenen cap relació ab qüestions de principi. Aquest motiu d'energia, constància i bona fe que'n diu Moret, fou després negant el decret de disolució.

Ab veritat sorpresa passa a la Presidència aquest fenomen d'estatista que s'anomena López Domínguez, tant ignorant per nosaltres i com admirat al vegada per tots Europa. (Rialles.)

Doncs si les minories no governen i si les crisis no les fa'l Parlament, qui governa i qui fa la cambis de situació?

Governen i fan les crisis mitja dotzena de homes, que són els amos de la política, posant d'acord ab altra poder extra parlamentari.

Aquesta homes desde les Corts feren saber al país productor que la segona columna del nou Aranzel no seria rebaltada per negociacions secretes celebrades ab cap altre nació, i que en tot cas, els crequies convenien rebalixar, el Govern, abans de contraure compromissos diplomàtics, proposaria la rebalta al Parlament presentant un projecte especial de llei que pogués esser lliure i amplemant examinat i discutit.

Donats els termes de la base legal, l'explicació que d'ella foren els autors i les promesses i declaracions quedaren en la confiança de que no s'negociaria cap Tractat de Comerç que pogués alterar l'èlegim econòmic de la segona columna sense que abans les rebalices fossin proposades i discutides a la llum del dia.

Aquella confiança s'ha desfilat ben depressa i ja no'n queda més que l'espina del desengany, demostrant una vegada més que no poden confiar en els textos de lleis, que no creuen mai en els primers obligats a complir-les i que les promesses i declaracions dels nostres parlamentaris ni són dignes de respecte.

La Comissió del Foment anà a Madrid a recordar als quefets dels partits el sentit de la llei i la paraula donada.

En Moret, que encara sentia ab el decret

de disolució, tingué paraules molt dolces, rialles molt expressives i gestos de galan jove, més evadiu una contestació categorica.

En Maure, el fustat flador del Govern liberal, el verdader culpable d'aquella inquiet jurídica coneguda per l'lei de jurisdicció, digué ab compassió que tenien tota la raó que ell no havia canviat de manera de pensar, però que, si venia'l cas, estaria a l'altu del seu criteri o provocaria un conflicte polític, se recordaria que era governamental i dinàstic (Humors).

En Navarrete, donant mostres de una astucia poc enviable, abans de que'l Comissió se li presentés, li barrejà pos procurant que'l Comissió de ministres aprovés la seva conducció.

Bon diferent l'actitut d'aquesta homes de la de Salmerón.

El més seriós, el més honrat i més cavalier dels quefets de la política catalana, se posà tot seguit al costat dels reclamants, disposat a defensar com a pròpia la causa de la producció.

Tot dona a comprendre que les negociacions secretes pels Tractats ab França continuen el seu curs i que'l Tractat vol forçar, introduint rebalices a la segona columna.

Hi ha dos criteris en pugna.

El criteri legal i venient per ab Navarrete, reverter que les rebalices de les pèrdues de la segona columna poden esser convingudes pel Govern al tractat ab una altra potència, sense més restricció que la de sotmetre a la ratificació de les Corts l'integralitat del Tractat convingut i firmat pels representants de les parts.

Y el criteri legal sostingut pel país productor, posant pels directores de la política i acceptat pel Parlament, de que les pèrdues de la segona columna no poden esser rebalices sinó en virtut de resolucions parciais i projectes de llei que seguixin els tràmits ordinaris.

Els partidaris d'aquest criteri tenen en compte que no es pot mixtar a discutit un projecte de reforma aranzalaris, que portar a les Corts la firma del Govern compromesa ab la firma d'altre Govern.

En el primer cas se planteja un problema econòmic, i en el segon cas se planteja un problema polític, se confonen interessos heterogenis, el Govern fa qüestió de gabinet de la ratificació del Tractat, se parla tot seguit de crisi, s'exigeix la menassa de la disolució de Corts, s'invocuen altres casos dels que tenen que veure ab la vida econòmica del país, i les majories parlamentàries que no tenen independència, tenen la mort i aprovem, no l'obra del Parlament, sinó lo que en secret ha pactat un ministre que no es gaire savi o bé es massa espavilat. (Aplaudiments.)

Ara anem a saber de quina mena d'interessos s'haurà recordat en Navarrete reverter pels vots en les seves mans la vida econòmica d'Espanya i per a l'aranzalaris a la confesión d'un Tractat ab França fent concessions respecte de la segona columna.

Contra la despolítica conducció de dalt ha estat una forta protesta en nom de la legalitat constituïda i de la moralitat parlamentària.

Les polities de Madrid volen aturar la producció de la segona columna de comerç.

De la mateixa manera que quan aquesta terra s'ha redreçat produint un fort moviment d'opinió contra'l centralisme que's orega i la burocràcia que's entrecabeça, s'ha volgut desnaturalitzar el moviment i fer antipàtics els desitjos de regeneració i de progrés titillants de tendències, antipatriòtiques i separatistes, ara volen estrafar la producció del Foment i dels industrials catalans donant a entendre que aquell som amonics dels tractats i que volen sacrificar els interessos dels agricultors als interessos de l'indústria.

Y de la mateixa manera que quan el desenvolupament de Catalunya els ha sorprès pel perill de que s'extingui als demés regions llurs ara adormides, els polities centralistes han procurat dividirnos l'hemusants als uns contra's altres i portar-nos elements encoratjats de perlloriar la marxa ideològica dels ideals del nostre poble—ara també volen dividir als productors fent veure a alguns que en el Tractat ab França's respecten les tarifes de la segona columna que's afecten.

Els partits descreditats i caducs usen sempre la mateixa procediments.

La violació de les lleis, l'incumpliment de les ofertes, el manament a la paraula donada, la monaca, la mala fe i l'ingrès són les seves armes.

Darrera del Tractat ab França vindrà el d'Alemanya, després el d'Itàlia i més tard el d'Anglaterra.

Atravesem un dels períodes més crífics pels interessos de la producció.

Cal que tot Catalunya s'aixequi contra l'abús i que'l clam d'indignació ressoni per tot Espanya, perquè en tota la nostra història no hem tingut mai una veritable termes del conflicte, que per nostra part consisteix en defensar tots els interessos nacionals, tant de l'agricultura com de l'indústria i del comerç, redimint-nos de les traïques de la política i de la venalitat dels homes, per portar-los a la regió sossegada i serena de les qüestions econòmiques.

En aquests moments d'angoixa i de perill, com reviu en nostra memoria'l record de l'inolubilitat de Sallés, y com el trobem a faltar, creient que si encara allendeu atenció a l'èxit els plans den Stijes i les malifetes den Navarrete.

Sabadell no pot desmentir la seva historia. La ciutat florida i avansada, on hi han arrelat els ideals autonomistes, la ciutat que ha assolit ab el sistema de protecció d'altres poblacions i començades roxades pel centralisme; la ciutat honrada i treballadora que viu orgullosa de l'indústria que en aquesta planuria crearen i perfeccionaren dos generacions, no podia mostrarse indiferent davant de la extralimitació intolerable perpetrada pels polities i devia unir la seva veu a la general protesta.

Visca el Tractat Viciat l'indústria! Visca Sabadell! (Ouecs delirant.)

President de l'Institut Industrial de Terrassa.

Pronuncià breus frases d'adhesió a l'acte i convidà als sabadellencs al miting que ab el mateix objecte llindrà lloc a Terrassa el dimenge vinent.

Digué que si els productors no guanyaven el plet s'hauria d'enterrar l'indústria llanora, una de les principals fonts de riquesa de Catalunya. (Perllongats plements de mans.)

Les conclusions

A continuació foren llegides i aprovades per aclamació les següents conclusions:

«Representants del comerç, de l'indústria, de l'agricultura, de les arts i ofeys i de les societats obreres, reunits en el miting, acordem:

1. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

2. Els reunits proclamen la comunitat d'interessos que lliga a l'agricultura, l'indústria y'l comerç, reconeixent que es possible un acord i que estan disposats al sacrifici sempre que sigui per obtenir beneficis positius a favor del tràfic o dels fruits de la terra, per lo qual s'oferixen a treballar per que s'apropria els representants de tots els interessos para favorir les solucions de concòrdia, que no puguin profit dels uns y ab el menor dany dels altres.

3. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

4. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

5. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

6. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

7. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

8. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

9. Manifestar solennitament que no s'oposen a la celebració de tractats de comerç, demandant tot sol al Govern que tenci al Parlament, compulsiat segons compromissos, per obtenir les rebalices indispensables en la segona columna justificades per concessions equivalents a favor de la nostra exportació.

Cambra de Comerç, de id.

Cambra de Comerç, de Sabadell.

Unió Industrial.

Cambra Agrícola.

Unió Agrícola.

Federació Obrera Sabadellencs.

Centre Català.

Lliga Regionalista.

Círcol Federal.

Partit local d'Unió Republicana.

Partit Tradicionalista.

El diputat a Corts per Sabadell, don Francisco Pi i Aranzel, aviat següent telegrama:

«Imposible abandonar despatx. Adheriré al miting. Acordaré de bon grat acords beneficiosos a Catalunya.—Pi y Aranzel».

El president del Gremi de fabricants de Sabadell, don Josep Goriola, que's troba actualment a Suïssa, s'adherí a l'acte per medi d'un expressiu telegrama.

El miting de Sabadell fou importantíssim tant pel gran nombre de persones que hi assistiren com pels conceptes dels oradors i per les conclusions adoptades.

L'impressió era de que els productors triomfaven, però que para això el seguir ab fe y brío la campanya començada.

Després de l'acte, que tingué a dos quarts d'una hora, la majoria dels oradors y molts fabricants y representants de corporacions polítiques y econòmiques s'encaminaren a l'Hotel d'Espanya, on se celebrà un banquet íntim.

Organisat pel Foment del Treball Nacional i pels mitjans i periòdics de Badalona, Centre d'Unió Republicana, Ateneu Obrer, Apce Nacionalista Republicana, Unió de patrons pescadors, Societat del Sagrat Cor, Casino Fenix Badalonés, Cooperativa «La Bionehora», Centre de Nostra Senyora de Montserrat, Centre Català, «Gent Nova», Eco de Badalona, La Lucha, Ateneu Obrer, Patria y Libertad y Gent Nova, s'hi celebrà a la saló claus de Badalona l'anunciat miting de protesta contra la conducció del Govern en la qüestió aranzalaris.

En el tron que surt de l'estació de França a les 9.20 del matí, varen marxar cap a Badalona els oradors que haurien de prendre part en el miting, senyors Plaça, Lladó y Vallés y Garriga y Massó, acompanyats dels comissionats del Foment senyors Graells y Costa y de alguns particulars.

Un cop a Badalona's traslladaren al teatre Espanyol, lleu destinat para celebrar-hi el miting, y a tres quarts d'onze, ab el teatre bastant ple, va començar l'acte.

Occupà la presidència don Francisco X. Casals, qui tenia a la dreta al senyor Garriga y Massó, diputat per la Sen d'Urgell, i al delegat de l'Apce Nacionalista Republicana de Badalona, y a l'esquerra, als senyors Costa, Plaça y Graells.

Manifestà'l president que's seus companys de Comissió organitzadora l'havien delegat para fer la presentació dels oradors. Digué que no era sol el Foment del Treball Nacional el que havia organitzat l'acte, sinó Foment d'acord ab les demés entitats de Badalona que volen també junjar la seva veu de protesta a la conducció del Govern que celebra tractats ruïnosos a espallis del Parlament.

Cedí després la presidència al senyor Garriga y Massó.

Lladó y Vallés

En les Corts passades—dixé—van votar els aranzels que tenen de regir a Espanya per una pila d'aur.

Y llavors solennitament tots els partits declararen intangible la segona columna, venint d'aquella manera a votar una llei que solis ab una altra llei pot esser derogada.

No obstant i això, el Govern celebra tractats atencat aquelles segona columna: doncs just és que ara tots els partits se junin a acció mancomunada para defensar la llei que conculquem.

Mai en cap nació s'ha vist que passés lo que actualment passa a Espanya, y es que en aquell país no es, com en tots els països constitucionalment regits, el Govern fill del Parlament, sinó que es el Parlament el que sortí de les pederes mans del Govern.

Més encara hi ha una altra raó que legitima la nostra oposició a que'l Govern pacti ab altres nacions despatxades de les Corts, y es aquella lo funestos que sempre han resultat para Espanya's pactes que han fet els seus homes públics. Exemple'l tenim ab el tractat de París. Van cedir als Estats Units totes les colònies, y a nosaltres ens van deixar ab el deute y ab les ordres religioses. (Aplaudiments.)

Es ben notoria, doncs, l'imperícia de nostres Govers para confectioant tractats ab potències estrangeres. Y an això hem d'afegir que tenim dret a dubtar moltes vegades de l'honestat de nostres governants.

Tenim de tindre en compte que en un Estat no hi ha dues menes de constitucions: la constitució política y la que ha sigut anomenada per l'Echegaray constitució econòmica.

Avui ja no's fan les guerres com se feien abans. Aquestes han sigut substituïdes pels lluites econòmiques. Als plans geogràfics han seguit les estadístiques, y els canons han sigut substituïts pels coneixements econòmics. Això no hi ha sigut tingut en compte a Espanya.

En nostra protesta'l Govern ha volgut dividir-nos y ho ha fet aflagant als agricultors. Però'l Govern no compta en que les agricultures vinguessin a la tribuna a dir lo que la agricultura demana.

No són pas sinners els amors del Govern para l'agricultura. Si tant se l'estima, per què no construeix camins y canals? Per què no repantja boscos? Per què no dicta una llei de repressió mil vegades pitjor que la de jurisdicció contra l'usurari y contra'l canel? (Aplaudiments.)

J'm felicito—dixé—de que'l partit d'Unió Republicana m'hagi delegat para que parli en nom seu en aquest acte. Y m'ho felicito, perquè això significa un gran avenç en nostres costums polítics; l'avens de que les lluites econòmiques preculpen com deuen preocupar a l'opinió pública.

Heu de tindre en compte que a les nacions, a les nacions fortes, les lluites polítiques han sigut relegades en segon terme y les que ocupen lloc preferent són les lluites y qüestions econòmiques.

Així volem que ala Estats Units, en les eleccions de 1870 no lluitaven en Briand y en McKinley per principis polítics, sinó que portaven en carret a la guerra l'emes econòmics; sostenien si s'havia d'adoptar com a patró monetari l'or o la plata.

Ademés, Alemanya y França ens han donat bons exemples de com se confectioant els aranzels.

Jo m'alegro, doncs, de que en eulta Catalunya sigui la primera en aixecar la bandera en favor de la lluita econòmica.

Res a espallis del Parlament Tot ab el Parlament (Grans aplaudiments.)

Sinó ha vingut tot Badalona a sentir la veu de la protesta, no hi ha res, pels nostres, els que hem vingut, després de nostres llores, en el cas, en el cas, repeteix el miting, y tot d'aquesta manera sentira la protesta a ses ordes.

Quan vam demanar que vingué a parlar, la primera intenció que vaig tindre sigüé la de refusar el convit, però quan ho vaig veure després dels períodes de Madrid y per boca d'altres persones s'insinjava ab senya a Catalunya.

Organisat pel Foment del Treball Nacional i pels mitjans i periòdics de Badalona, Centre d'Unió Republicana, Ateneu Obrer, Apce Nacionalista Republicana, Unió de patrons pescadors, Societat del Sagrat Cor, Casino Fenix Badalonés, Cooperativa «La Bionehora», Centre de Nostra Senyora de Montserrat, Centre Català, «Gent Nova», Eco de Badalona, La Lucha, Ateneu Obrer, Patria y Libertad y Gent Nova, s'hi celebrà a la saló claus de Badalona l'anunciat miting de protesta contra la conducció del Govern en la qüestió aranzalaris.

Organisat pel Foment del Treball Nacional i pels mitjans i periòdics de Badalona, Centre d'Unió Republicana, Ateneu Obrer, Apce Nacionalista Republicana, Unió de patrons pescadors, Societat del Sagrat Cor, Casino Fenix Badalonés, Cooperativa «La Bionehora», Centre de Nostra Senyora de Montserrat, Centre Català, «Gent Nova», Eco de Badalona, La Lucha, Ateneu Obrer, Patria y Libertad y Gent Nova, s'hi celebrà a la saló claus de Badalona l'anunciat miting de protesta contra la conducció del Govern en la qüestió aranzalaris.

nya, he cregut un dever portar també mon gra de socra a l'obra de la protesta.

Als governs han volgut dividirnos per així poder millor continuar la seva funesta obra y, per fer-ho, han emprat que els agricultors vollem el Tractat ab França.

No, els agricultors també protestem de que d'aranzels vulguin muntar la producció nacional, y per això jo, agricultor de tota la vida, vine també a fentar una veu de protesta a la veu dels industrials.

No existeix, com han volgut suposar, cap dissonància entre els interessos dels industrials y dels agricultors.

L'indústria nacional, en període de baixada, viu del mercat estranger.

La seva base és agrícola. Doncs si els agricultors permetem que s'arriuri l'indústria, en la calçada d'aquella hi veurem arrossegats l'agricultura.

Els governs van sembrar suspicaces. Van crear rancors.

Per això jo vaig recabar dels capítols de la campanya de protesta declaracions concretes de si solament se pretén defensar ab aquesta campanya a l'indústria o bé si volen defensar també a l'agricultura, y davant de mes preguntes van respondre totes a veu:—No, no som pas exclusivistes, sinó que volen defensar a tota la producció nacional per un igual, a tota d'identica manera.

Y a esser llavors que vaig junjar la meua cooperació a la campanya que's realitza.

Ademés que això de l'agricultura ja resulta una nova marcialla de la política madrilenya. Abans era la guerra de la recció, després foren els obrers, y ara, d'assa que un alt, molt alt personatge s'ha declarat el primer agricultor, sempre's vol protegir l'agricultura.

Com ha dit molt bé mon amic senyor Lladó y Vallés—y dic així, perquè aquí tots no som, puix tots estem per defensar nostres interessos, cobrint-los per la bandera catalana.

Un del públic de la quarta o quinta fila de butaques:—De l'espanyol!

El senyor Plaça:—Aquí tots som catalans! El mateix individu:—Que no, que som espanyols! Varies veus alhora:—Que calli!

El senyor Plaça:—Espanyols, però catalans!

El individu a qui:—Espanyol!

El senyor Costa:—Nosaltres no discutim am qui renga de sa mare. Ja'n parlarem de lo que som.

Tot hom xialuxa. El pertorbador s'aixeca y diu:—Doncs jo aquí no hi estic bé; me'n vaig! Y, en efecte, l'individu se'n va—mida de la que tothom se'n alogra—entre les mirades desconfidat del públic, que'l veu passar gallicantur fins a la porta.

Segueix el senyor Plaça:—Volém que hi hagi ab el Parlament, mal a espallis d'elli. Rebaltar la segona columna, base econòmica de la nació, s'ha de fer davant del país y no al seu darrera.

Vosaltres que vos heu indignat perquè un company ha anat a la presó víctima d'una falsa delació periodística, deuen protestar de l'actitut que representa lo que passa ab els tractats. Així hi va la vida. Ho hem de fer per porvindre dels nostres fills. (Aplaudiments.)

En Joan Costa

Parla en nom del Foment del Treball Nacional.

No venia—dixé,—disposat a parlar, però'l senyor Rabala que tenia de fer-ho, no hi va i jo en veig obligat, sense preparació de cap mena, a dirigir la paraula.

Ja heu vist ben clars que para pòquer treballar, tinguem de fer sempre miting, enviar telegrames, comissions.

El sistema seguit per ells ab Catalunya sempre ha sigut igual: ens han presentat com a egoïstes y com a enemics d'Espanya.

No, no'm som pas ni d'una cosa ni d'una altra. Volem treballar y cultura, tot al revés de lo que pòquer a nostra regió.

El Tractat ab Suïssa ja ha portat la mort d'alguna indústria, l'hemus a la misèria un grup d'homes, per cert molts d'ells de Badalona.

Ara tractarem ab França y ab Alemanya, y passarem lo mateix.

El nostre poble, per desgracia, encara no s'ha fixat ab l'importància que això té. Y per desportar, per fer orbió els ulls, es que's coloren els mitjans y s'aixeca arida la veu de la protesta.

Quan ens anem a veure nostres governants contractar ab Alemanya, es bastar que Catalunya protestés energicament, y'l tractat no va forsa.

Fem lo mateix ara; protestem y obliguem a complir la llei.

Lo que se'n negui ho hem d'exigir. (Grans aplaudiments.)

Venim a defensar els interessos generals de la producció espanyola. Soe diputat nacional, y no podria ocupar dignament aqueix lloc si agafés la campanya de banderia.

La prova de que no som egoïstes, està en que'l defensor de la lluita econòmica s'ha anat a Oviedo, perquè allí està una indústria al trobar-se sense llum de mineral. Venim llavors a defensar l'exercici dels que treballen.

Estimem tota la producció, perquè no volem que a la nostra indústria li passi lo mateix que a l'indústria aràbe, que s'ha cristallitzat y ha arribat tota a una mateixa igualtat de la misèria.

Nosaltres volem que's protegit el deute dels agricultors fins al primer industrial. No volem privilegi de cap mena.

Ens han dit enemics dels agricultors. Com poden esser els industrials enemics de l'agricultura, si de 17 milions d'habitants d'Espanya n'hi ha 12 milions d'agricult

INFORMACIONS d'EL POBLE CATALÀ

telegràfiques
y telefòniques

Informació de Madrid

14, a les 10 mat.

La «Gaceta»

Publica relat de decret disposant que's reuneixin les Corts el dia 23.
Relat orde aprovant els estatuts y'l reglament de l'Institut benèfic de caixes d'estalvi del cos de farmaceutics titulars.

El bisbe de Tui

SANTIAGO.—Ha arribat el bisbe de Tui, qui no ha admès l'homenatge que volien fer-li els elements catòlics.

DARRERA HORA

Informació de Madrid

15, de 1 a 3 mat.

Telegrama del Foment

BILBAO.—S'ha rebut un telegrama del vis president del Foment del Treball Nacional de Barcelona, don Frederic Rahola, donant mercès per l'arribada feta a la Comissió d'industrial catalans y afegint que l'unió de tots els productors es un feliç auguri per als interessos nacionals.

L'indult y la llei de jurisdiccions

Parlant de l'indult per delictes d'opinió que's donarà'l 24 del corrent, diu *El País* que creu del cas tornar a recordar al ministre de Gracia y Justicia, que aquell indult no pot ésser obtingut pels que sofreixen processos amb argüïo a l'antilliberal llei de jurisdiccions.

Perquè l'indult alcansi als que estan presos a Catalunya, a Llorca y a Canaries, es necessari que s'otorgui una amnistia, doncs no van a ésser posats uns en llibertat, mentre altres permaneixen a la presó.

A favor dels Tractats

CASTELLÓ.—S'ha celebrat un miting,

organitzat per la Federació Agrícola de Llewant, per demanar la celebració de Tractats de comerç.

Presidí l'arribada, qui pronuncià un discurs proclamant la necessitat de que's protegeixi l'agricultura, menassada pel règim anarxista.

Don Ricardo Carreras s'expressà en valencian, feliçtantse de l'acte que's celebrava y sostint que l'agricultura necessitava Tractats de Comerç.

Don Fernando Gasset fou vore la conveniència de que's Tractats se fassin pactant per després de la segona columna de l'Aranzel, doncs del contrari's tancaríen per nostres agricultors els mercats estrangers.

Sostingué que's interessos industrials que s'oposen als tractats tributar solament 3.200.000 pessetes.

En canvi, la taronja representa 60 milions; l'oli, 52; els vins, 80; l'almella 20 y 100 els demés productors, qual riquesa perdria si no's fassin els tractats ab França, Alemanya y Bèlgica.

Després s'organitzà una manifestació a la que hi anaren més de 8.000 persones, dirigintse al govern civil.

Una comissió visità al governador, entregantli les conclusions del miting, que dita autoritat va oferir transmetre al Govern.

El manifestants demanaren per el governador sortís al balcó, qui ho feu, pronunciant un discurs.

Ab el mateix sentí's s'han celebrat mitings a Villareal, Benicarló, Onda, Nules y Almazora, haventhi gran entusiasme.

El oradors han protestat del proteccionisme, demanant tots que's fassin tractats per evitar la ruina de l'agricultura.

El miting més importants han sigut els de Villareal y Benicarló.

Aquesta nit se'n celebrà un altre a Burriana, en que hi parlà en Gasset (don Ferran).

El conveni de Tresoreria
El Consell del Banc ha celebrat reunió avui, diumenge, acordant les següents bases per la reforma del conveni de Tresoreria.

El Tressor haurà d'obindre una creduda part en els beneficis de l'establiment.

Que la quantitat fixada serà la primera que sigui en el projecte de transformació de l'impost de consums.

Que'l Banc podrà augmentar la circulació de fons públics fins arribar als 300 milions, import dels bitllets en circulació, es dir, que les 344.463.963 pessetes nominals d'interior que avui figuren en actiu, podran passar a 500 milions.

S'obrirà en breu l'emissió d'obligacions del Trésor que suspengué l'actual ministre y que instituí senyor Salvador per valor de 50 milions, per deixar a 300 milions els pagars d'Ultramar, ab el fi de presentar a les Corts un projecte de emprèstit per consolidar els 100 milions els cobroixen els 50 y'l reste dels pagars d'Ultramar.

Per consolidar aquesta quantitat s'emetrà deute interior al 4 per 100, no per subscipió pública, sinó autorisant al Banc per canviar pagars per obligacions del nou deute, ab lo que la cartera de fons públics s'arriba a 500 milions.

Que's facultarà'l Banc d'una manera especial per la variabilitat del tipu del descompte, que avui es fixa a 4 per 100. Així'l Banc, com passa a Anglaterra, Alemanya y altres nacions, subjectarà'l descompte a les necessitats del mercat.

Per a l'exercici d'aquesta facultat necessitarà l'aprovació del ministre d'Hisenda que otorgarà o no l'autorització segons ho cregui convenient y que no s'abonarà interès sobre l'impost del saldo del compte corrent del Trésor, si no excedeix de trenta milions; pagars de 1 al 3 fins a 100 y no abonant res quan el saldo passi d'aquesta quantitat.

El valencians a favor dels tractats
Han celebrat reunions y assemblees, ademés dels pobles que ja hem dit, Elche, Gandia, Cocentaina, Jumilla y Valencia. Tots han demanat que's fassin tractats de comerç que's creuen beneficiosos per l'agricultura.

S'han enviat telegrames en aquest sentit al ministre d'Hisenda.

«El País»
Creu que així que s'obrin les Corts hi haurà canvi de Govern, per conjurar l'enfeg dels bisbes y acabar la campanya anticlerical.

Opina que pujarà un Gabinet sense radicalismes, presidit per en Moret.

Admissions temporals
Els dies 23, 26 y 27 se celebrà a la Cort una assemblea de fabricants de farines per tractar de les admissions temporals y assumptes relacionats ab elles.

En Maura a Madrid
Aquest dematí ha arribat en Maura.

El pescadors de Tarragona
S'ha autoriat als pescadors de Tarragona per que puguin ab l'art dit «Artet» ab igualtat de condicions que ho feien ab el dit «vaca».

La llei d'Associacions
S'imprimí en un fascicle'l projecte de aquesta llei per repartir-lo entre's diputats.

En Moret presidirà la ponència de la llei d'Associacions.

La pesca de la llagosta
S'ha reduït provisionalment els mesos d'octubre a janer la veda per la pesca de la llagosta a la província de Barcelona.

En Luque
Se diu que en Luque tornarà avui de Hondaya y demà jurarà'l carrec de ministre de la Guerra, assistint ja al Consell del dimocres.

INFORMACIO DE L'EXTRANGER

En Clemenceau
DRAGUENAR.—El Comité de les organitzacions del partit socialista ha ofert an en Clemenceau un banquet de 1.500 coberts.

Aquest ha pronunciat un eloqüent discurs historiant la vida de la República, describint ministeri de l'interior y enumerant les grans reformes obtingudes en els darrers temps.

Ha sigut ovacionat.

Carreres accidentades
Aquesta tarde, durant la carrera de cavalls al Longchamp, a conseqüència d'un fals arranc en la tercera carrera, el públic ha protestat sorollosament, encenent, en mitg del desordre, la barraca de la taquilla dels jugadors.

Hi ha hagut desmai, corregudes y un escaudol monumental.

Hi anaren bombers y forces de gendarmes.

El succés de Longchamps
A conseqüència dels succés de Longchamps, de que ja hem parlat, hi han 60 detinguts.

L'incendi ha pres increment per haverlo augmentat el públic ab el petroli dels automòbils.

El revoltosos s'han apoderat de francs 300.000 de les taquilles.

La corona de Tarquia
CONSTANTINOPLA.—Els alts personatges de la Cort han proclamat herou del tro no al príncep Reuchad Efendi.

Noves del Vaticà
ROMA.—L'embaxador espanyol, senyor Ojeda ha conferenciat ab en Merry de Val.

El Vaticà's mostra alarmat pel projecte de llei d'associacions del Govern espanyol.

Se desmenteix que'l bisbe de Tui hagi presentat la dimissió del bisbat.

Al Vaticà's comenten desfavorablement com es natural els projectes anticlericals del Govern.

ACADEMIA

Arca, 7, pral. (Plaza Santa Agn.)
FUNDADA L'ANY 1879

Calcul mercantil, Tenedura de llibres, Reformat de lletra, Correspondència comercial, Idiomes, per professors especials. Centre d'ensenyança pràctica y teòrica pel sistema intuïtiu aplicat individualment a cada alumne.

Aquesta Acadèmia's distingex pel nombre d'alumnes de professors especials, per atendre degudament les classes, obertes per de les nou del matí a les onze de la nit. Que d'estat.

COTS

CONCURSOS LITERARIS

“EL POBLE CATALÀ”

DESTINAT EL POBLE CATALÀ DE CONTRIBUIR AL FLOREIXEMENT DE NOSTRA LITERATURA, HERMOSA AFIRMACIÓ DEL NOSTRE DESPERTAR NACIONAL, OBRE UN CONCURS DE NOVELES CATALANES EN EL QUE'S CONCEDIRAN ELS PREMIS SEGÜENTS:

Un primer premi de 500 ptes.
Un segor id. de 250 id.
Un tercer id. de 250 id.

LES BASES PER QUE'S REQUERIX EL CONCURS, SÓN LES QUE A CONTINUACIÓ S'INDIQUEN

1.º El plas d'admissió, a comptar desde avui terminarà el dia primer de març de 1907.

2.º L'extensió de les noveles que entrin a concurs ha d'ésser aproximadament la dels volums de la Biblioteca de EL POBLE CATALÀ.

3.º La propietat de les obres premiades serà reservada per dos anys a EL POBLE CATALÀ, el qual's compromet a publicarles pel seu compte en edicions de luxe y de gran circulació.

4.º A més de les tres premis oferts, els senyors que componen el Jurat tenen amplies atribucions per concedir accésits remunerats en metàl·lic a les noveles que ho creguin mereixedores.

5.º Les noveles que s'envien a concurs, han d'ésser rigurosament inédites, y no durs firma ni indicació de cap mena que reüllí nom de l'autor. Aquest, juntament ab la seva adreça, han d'anar tancats en carpes apart, ab el títol y lema de la novela corresponent al damunt; y
6.º Les noveles concursantes, Junts ab el plac tancat que deu acompanyarles, s'han de remetre al senyor Director de EL POBLE CATALÀ (Plaza Santa Agn., 7, Barcelona), sempre abans de la data estipulada.

FORMARAN EL JURAT ELS EMINENTS LITERATS D. Josep Pin y Soler, D. Joan Maragall, D. Enric Moliné y Brasés y D. Geroni Zanné.

Barcelona, 30 de setembre de 1906

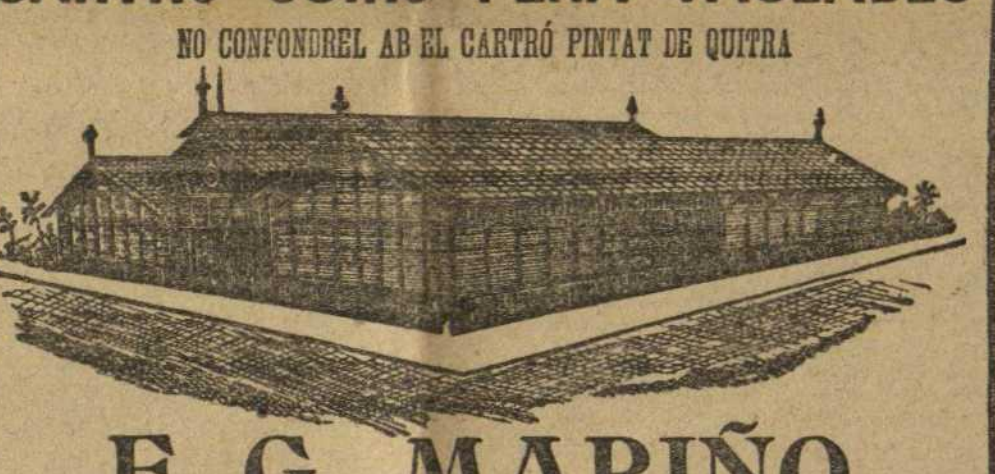
PASTILLES MORELLÓ

Obren per inhalació dels agents antiséptics y balsàmics que desprenen a mida que van disolventse en la boca.—Curen refredats, tos, catarrs, asma, bronquitis y demés afeccions del aparell respiratori.—Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen a sofrir canbis de temperatura. Se vénen a casa tots els apotecaris.

MOBLES A. DIRAT
— Exposició permanent de
DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etcètera, etcètera
— GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES —
Carrers de Mendizábal, núm. 30 y Sant Pau, núms. 50, 52 y 54

SASTRERIA UNIVERSAL M. PONT PELL
— Rebudes les novetats per les temporades de tardor é hivern —
TRAJOS — GABANS — PARDESÚS A MIDA
Gran secció de ROBES FETES
TRAJOS y tota mena d'ABRICS per NENS
PREUS SENSE COMPETENCIA
Ronda de Sant Pau, 9 (Prop del Paralel)

LA PERMANENT
Lleis per a somniera.
Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respald tapissat a 18 duros.
Amplia 5 pans
3 duros y mitg
3 duros
3 duros y mitg
7-Plassa Universitat-7
TRENCADURES
ES IMPOSSIBLE CURARLES RADICALMENT?
En els casos de moments d'elencis científics devem concedir afirmatiu, vamem; però no's creguem'l públic que's pot conseguir tal resultat ab l'ús de un mal bragues, sino que's preu a consultar ab un bon especialista pera que li coliqui l'aparat apropiat al seu dolor y seguir els seus consells. L'especialista senyor VAYNA pot oferir als tractats les millors garanties per a l'altre y curació de t grave mal lita.
Despatx de 9 a 12 y de 3 a 7. — Diamonys y dies festius, de 9 a 12 mat. — Unió, 47, entressol.

CARTRO-CUIRO PERA TAUADES
NO CONFONDREU AB EL CARTRO PINTAT DE QUITRA

F. G. MARIÑO
Rec Comtal, 5. — Prop de l'Arc de Triomf

Ví d'Ostres del Dr. Sastre y Marqués
El millor dels tónics coneguts, recomanat preferentment, per la seva eficàcia en les convalecències de totes les enfermitats, especialment en la anèmia, clorosis, histerisme, y en totes aquelles en que's pert la gana.
Especialitat en Aixarops medicinals dosificats
Venda: Carrer de l'Hospital, 109 (cantonada al de la Cadena); Barcelona
GRAN BALNEARI DE LA SOCIETAT ANONIMA
Vichy Català
Situat entre l'estació y el poble de Cides de M. i Vella (Girona).
Distància desde Barcelona: en tren lleuger, 3 hores, 30 minuts; en tren corren, 3 hores.
Inauguració de la temporada: dia 1.º de Maig
Establiment de primer orde. Aigües minero-medice nals, termals de temperatura 60º, a les nines, b'le rbonades sòdiques. No tenen rival per al reumatisme, la diabetes y feccions del estómac, fegre y melen.
Aquestes aigües de unvers 1 renom, se venen als embotellades y les ampolles duen tots els distintius ab el nom de la Societat Anonima Vichy Català. Cridem l'atenció de a consum d'ors y molt particularment dels malalts per que no's deixi a sorprendre l'important com idènt que's les nos res aigües altres d'arbitraris que s'ofereixen en aquest marcat ab noms de fonts imaginaries que son solament marques de l'eny y no fonts d'origen.
Se venen a tot arreu.—Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol.

CAPSES DE LUXE
Per a casaments y bateixs ab 50 per 100 d'economia
FABRICA Y DESPATX: Carrer de Sant Pau, n.º 38
Dispeses
Atenció! Temporada d'estiu: es menjar, ses p'riculosa a l'omnagar, ses facien de frons—Fortuny, 4, primer, segon.
Senyora viuda desitja un o dos assistents.—Informa: Rambla Alta, 2, 2on, 2.º
Bones habitacions ab assistents.—Rambla Catalunya, 44, 2on, 1.º

Lloguers
Dos pisos principals en la plassa de Sant Pau, 11, ab aigua de Montida y de Dos Rius, gas y molt ben orientats, completament nous per 9 y 11 duros al mes; rambla de Santa Mònica, 15, interior.—De 10 a 12 y de 6 a 7.
Local propi per industria. Local, 101.—Racó Marítim, 183, pral, 2.º
Gran local propi per a tendir o magatzem. Llança, 11, xanfrà 1.º

Compres
Joies d'or y plata, p'nt, monedes y d'altres dures, se compren a preus sumament alts.—Carme, 22, kiosc.
Monies Se donen diners per elles. Portafortelles, 41, Lx, 2.º, de 11 a 4 y de 6 a 8.
Al comptat y a bon preu se compran pren mobles, s'idos y ar. bl. ments.—Comissió de Cent 219 (entre Montaner y Arbaú.—Centre de Salides.

Vendes
Fàbrica de servir fusts, se venen a preu d'arrend. en bones condicions. Informa: ram de 12 a 1, Oria, 603, 1.º, 2.º
Mejors electricitat, dinams y or. bon para ara, de la o. a F. Henclon, J. Serra, 8, en O, Montaner, 4.
Subasta important
La Societat anon ma «La Construtora Tarrasense», subastará'l dia 22 del corrent a les vuit del matí en el local de l'Institut Industrial de Terrassa, estimo el cas de a propietat, en un o d'ofe ente lita. Pera de la lita, dirigirse a la Secretaria, Ar. ab 1, 13.
Modista
Falten bones fadrines, treball totany. Consell de Cent, 513, segon, primera, entre Rambla de Catalunya y Balma.

GASTEM MOLT
y per lo tant ens quedem pocs pera emplenar cabils en cases extraordinaries. No obstant, hi ha molt de que no podem prescindir pera presentarnos bé en societat. Y d'ont treuam els diners per comprar aquells objectes cars quina majoria ens venen del extranger y'ls cobren a l'astor

En Alemanya fien als espanyols
La casa que autoriza vos servir, posats a casa ab tota discreció y pagab es en els plasos que indiqueu sens cap succeat a preus de fabrica: trajes completos per senyor y senyora, imperials, bies, raquetes de tota mena, ab coses de joieria moderna, mobles, articles d'ornamentació, b'ies etes, motocicletes, miquines de fotografia, tentes de teatro y mullers d'altres objectes.
Dirigiuvos a la
Empresa Alemana Exportadora Arnold Fener
Berlín 8. W. 48, Friedrichstrasse 27
enviant vostra adreça y un segell de correu de pesant (paga enganyar) y a volta de correu rebreu un gran catàleg ab d'buixos y preus.

MAIS SECRETS
Curació ràpida ab el sistema L. Paradell (autor de malfadits Par. idell).
Se cura de prèctes en hospit-ly en la mora extraordinaria de la Granvia y en el xoc de la fe.
Fulzcos reocens y crònics, x. neres, llagues y b'ules vendrosos y s'illitios, afeccions de la pol, de pa, e p'p, palud smo, limpo enols, esturillat y Enix blanc (de la dona), curació ràpida y segura.
CONSULTA GRATIS
Paradell L. Paradell, Carrer Fort, 58
Antiga: Paradell, Morendra, 27

Cartró-cuiro pera cobertes
Roviralta y C.
Carrer Ample, núm. 24, Barcelona